

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AAGE DYRKJØB

SLÆGTERNE DYRKJØB, LØJTNANT
OG
AAMAND

SAMT
HOLGER OTTESEN ROSENKRANTZ
OG
KIRSTEN NIELSDATTERS
EFTERKOMMERE

*Omslagstegning:
Herregården Boller i
Søren Knudsens streg (1933)*

SLÆGTERNE DYRKJØB, LØJTNANT
OG
AAMAND

SAMT
HOLGER OTTESEN ROSENKRANTZ
OG
KIRSTEN NIELSDATTERS
EFTERKOMMERE

AAGE DYRKJØB

SLÆGTERNE DYRKJØB, LØJTNANT
OG
AAMAND

SAMT
HOLGER OTTESEN ROSENKRANTZ
OG
KIRSTEN NIELSDATTERS
EFTERKOMMERE

HORSENS
ANDREAS HANSENS BOGTRYK/OFFSET
1977

Indhold

Prænumerantliste	6
Henvisninger	7
Strandhuset Dyrkjøb	9
Løjtnantslægten	11
Det gamle Aarhus ved Rosenvold Aa	13
En familie i Ullerup Skovhus	16
En gårdmandsfamilie i Stouby	19
De rige møllere og de fattige fiskere	21
Holger Ottesen Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatter ..	27
Afstamningen fra Holger Ottesen Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatter	31
Holger Ottesen Rosenkrantzes aner	33
Margrethe Flemmings aner	35
Holger Ottesen Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatters efterslægt	37
Anne Jensdatter Bisgaards aner	39
Karen Christensdatter Bies aner	41
Søren Martin Hansen Løjtnant og Caroline Jensine Ane Jensens efterslægt	43
Udført som løst indlæg i bageste omslagslomme:	
<i>Aage Dyrkjøbs anetavle</i>	

Prænumerantliste

Bache, Ruth, fru, Østerlund, 8700 Horsens.
Bjerre, Ellen, fru, 7100 Vejle.
Dolberg, Ella, fru, Tarup, 5000 Odense.
Dyrkjøb, Jan Ulrik, universitetsadjunkt, 3460 Birkerød.
Eiermann, Erik, indretningsarkitekt, 2750 Ballerup.
Hansen, Anna-Lise, hospitalsmedhjælper, fru, 2670 Greve Strand.
Hansen, Jens, murermester, 7140 Stouby.
Hansen, Lis Eiermann, fru, 2750 Ballerup.
Hansen, Villy, 7140 Stouby.
Jensen, Anna, fru, 7100 Vejle.
Jepsen, Christine, fru, 5400 Bogense.
Jørgensen, Aksel, førstelærer, 7130 Juelsminde.
Koch, Einar, boghandler, 4400 Kalundborg.
Laursen, Maja, fru, 7140 Stouby.
Laursen, Verner, kriminalassistent, 4220 Korsør.
Lequime, Ellen, sekretær, fru, 2500 Valby.
Lorentzen, Niels, prokurist, cand. merc., Hosby, 7130 Juelsminde.
Nielsen, Anne-Sophie, lægesekretær, fru, 3500 Værløse.
Nielsen, Ellen, hørekonsulent, 8700 Horsens.
Nielsen, Helge Baj, fængselsoverbetjent, 8700 Horsens.
Petersen, Helvig Serritslev, fru, 8700 Horsens.
Pold, Preben, ingeniør, 1829 København V.
Sørensen, Jens Lieutenant, direktør, 3460 Birkerød.
Sørensen, Kaj Ditlev, fuldmægtig, 1955 København V.
Sørensen, Ole Lieutenant, overpostbud, 8700 Horsens.
Sørensen, Peer Lieutenant, maskinmester, 2770 Kastrup.
Vestergaard-Andersen, E., landsretssagfører, 9500 Hobro.
Westergaard, Torvald, billedhugger, 7620 Lemvig.
Østergart, Kai, V., vagtmester, 4700 Næstved.
Aamand, Helga, fru, 8700 Horsens.
Aamand, Henrik, sekondløjtnant, 3500 Flyvestation Værløse.
Aamand, Leif, retsassessor, Himmelev, 4000 Roskilde.

Henvisninger

De primære kilder har været kirkebøger, folketællingslister, lægdsruller og matrikler for de pågældende sogne. Desuden godsernes og hospitalernes skifte- og fæsteprotokoller, skøde- og panteprotokol-

ler, skifteprotokoller og justitsprotokoller for Bjerre-Hatting herreder, skifteprotokoller for Stjernholms og Skanderborg amter og Skanderborgske rytterdistrikt.

Af trykt kildemateriale skal nævnes:

1. *Barner, Konrad*: Familien Rosenkrantzes Historie. I. Fra de ældste Tider til Begyndelsen af det 16. Aarhundrede. 1874.
2. *Heise, A.*: Familien Rosenkrantzes Historie i det 16. Aarhundrede. 1882.
3. Danmarks Adels Aarbog. 1910.
4. *Elkjær, Sigurd*: En illegitim adels-slægt på Horsenseggen. Aarhus stifts årbøger. 1965.
5. *Heilskov, Chr.*: Vandmøller i Aarhus og Skanderborg Amter. Aarhus stifts årbøger. 1947 og 1949.
6. *Hofman, Hans de*: Foundationer. Bd. II. 1756.
7. *Holtet, Chr.*: Af Skvæt mølles Historie. Østjydsk Hjemstavn. 1938.
8. *Hvidtfeldt, Johan*: Færgevæsenet ved Vejle Fjord. Vejle amts årbøger. 2. halvbd. 1932.
9. *Jacobsen, Jacob*: Hedensted og Store Dalby Sognes Historie. 1937.
10. *Knudsen, Søren*: De gamle Kystpak-huse. Vejle amts årbøger. 2. halvbd. 1928.
11. *Kristensen, Evald Tang*: Almanakop-tegninger af Præsten Hr. Niels Sørensen Rømer. 1918.
12. *Terkelsen, Frede*: Slægter. 1960.

Strandhuset Dyrkjøb

Dyrkjøbstedet lå nedenfor det langt senere opførte Vejlefyord Sanatorium, ind mod Træskohagen. Endnu i mine tidligste drengear sagde gamle folk »om' i Døjekyev«. Ejendommen nævnes første gang 1683 i markbogen til Christian den Femtes matrikel, men er højst sandsynligt ældre. Boller og Møgelkjær godser var på det tidspunkt ejer og Laurids Pedersen fæster. Jorden var skyldsat til 3 skp., 2 fdk. hartkorn. Den betegnes som middelmådig rugjord af rødsand og grus med lidt muld, og der blev dyrket boghvede, rug, havre og hvede.

Efter Laurids Pedersens død overtog den nye fæster, Jens Olesen af Mørkholt, hans enke, Kirsten Iversdatter. De blev trolovet 1705. Denne form for enkeforsørgelse var den sædvanlige i hine tider, det samme var som bekendt tilfældet indenfor præstestanden.

Rækken af fæstere er nu følgende:

1705—1725. Jens Olesen af Mørkholt (død 1725), gift med Kirsten Iversdatter (død 1729).

1725—1737. Ole Lauridsen (død 1737), søn af Laurids Pedersen, gift med Margrethe Hansdatter (død 1747).

1738—1765. Mikkell Olesen (død 1765), gift med 1) Ole Lauridsens enke Margrethe Hansdatter, 2) Birgitte Jørgensdatter (f. ca. 1722, død 1773). — Mikkell Olesen kan naturligvis ikke være søn af Ole Lauridsen, da han bliver gift med hans enke, men måske er han Ole Pedersens barn ved stranden, hvis dåb er indført i kirkebogen 1701.

1766. Jørgen Sørensen af Tirsbæk gods. Fæstebrev er udfærdiget, men han kan kun have haft ejendommen ganske kortvarigt eller har måske slet ikke overtaget den.

1767—1809. Hans Nielsen af Stouby (ca. 1733—1826), gift med 1) Mikkell Olesens enke Birgitte Jørgensdatter (ca. 1722—1773), 2) Kirsten Andersdatter Blæsbjerg (1733—1774), 3) Johanne Christensdatter Vandmand (1751—1815).

Med Hans Nielsen Dyrkjøb kommer stedet i min families besiddelse. Hans herkomst har det ikke været muligt at opklare. Ved trolovelsen 1766 er opgivet som bopæl Stouby, ved giftermålet 1767 Dyrkjøb. Han blev en meget gammel mand og oppebar i sine sidste år under-

*En møller - efterkommer,
min morfar Christen Jensen (1853-1897).*

støttelse af Uth Hospital, der var oprettet af Christian den Fjerdes gemalinde Kirstine Munk, som i nogle år ejede Boller. I hospitalet var der 6 pladser, men desuden uddeltes legatportioner til nogle udenfor hospitalet.

Ifølge skifte 1765 efter Mikkel Olesen var der et stuehus, bestående af en »uderstue«, en overstue, bryggers m. m., et udhus, hvori der på det tidspunkt var 1 sort hoppe, 2 får, 2 lam, 1 so med 6 grise. Desuden fandtes en båd med sejl og årer.

1/3 1809 udstedte grevinde Krag Juel Vind Frijs på Boller fæstebrev til Hans Nielsen Dyrkjøbs svigersøn, den vidtløftige Jens Thomasen Stork (1779—1822), men fæstemålet er næppe blevet realiseret. Ved hans datter Christianes døb 18/2 1810 er Jens Thomasens bopæl Rønsholt.

*En Dyrkjøb, min mormor
Caroline Juliane Marie Johannesdatter
(1840-1922).*

På et gammel matrikelkort fra omkring 1819 kunne det se ud til, at ejendommen er beboet af en Laues Andersen, som også står anført i folketællingen 1834, og da har Hans Nielsen Dyrkjøbs datter Karen Marie Hansdatter (1783—1867) boende hos sig som lejer. Hvornår det gamle hus i Dyrkjøb er gået alt kødets eller rettere alt lerets gang, fortaber sig i det uvisse, men i hvert fald flytter Karen Marie Hansdatter på et senere tidspunkt om til sønnen Johannes Jensen Dyrkjøb (1815—1864) i Fakkegrav, og familiens residens forlægges da til dette sted. Ejendommen tilhørte oprindeligt Gammelby præstegård, men Johannes Dyrkjøb fik den i fæste 1836 og købte den 1858 for 500 rdl. Det er det nuværende »Skovlyst«.

Løjtnantslægten

Den vidt forgrenede Løjtnantslægt, hvis efterkommere endnu lever og trives i bedste velgående i Stouby, As-Klakring og mange andre sogne, har sit udspring på den anden side fjorden, i Trelde, Vejlbys sogn. Det er dog kun en formodning, for i dette tilfælde slår eksisterende kilder ikke rigtig til. Vejlbys sogns kirkebøger er brændt og findes kun tilbage til 1814, og da kirkebøgerne, når det drejer sig om almindelige landboslægter, er en hovedkilde, har det trods alle bestræbelser ikke været muligt at føre slægten så langt tilbage som ønskeligt, og det er et uopklaret spørgsmål, hvor Løjtnantnavnet eller -titlen stammer fra.

Den første, vi kender, er Hans Hansen Løjtnant fra Trelde, som 1739, 19. søndag efter Trinitatis, blev trolovet med Mette Hansdatter fra Stouby strand, og de blev gift den 8. juli næste år i Stouby kirke. De levede henholdsvis fra ca. 1710—1796 og fra 1719—1763.

Mette Hansdatter var født ved Daugård strand, men hendes forældre, Hans Andersen Fisker (1689—1742) og Kirsten Madsdatter (død 1747) flyttede senere til Stouby strand. Hans Andersen Fiskers forældre hed Anders Hansen Fisker (1645—1745) og Sophie Sørensdatter (ca. 1660—1738), og de boede også i fiskerhusene ved Tirsbæk eller Daugård. - Om ham står der i Daugård kirkebog: »1745 d. 2. Maji er Anders Fisker jordet, var henved 100 Aar«. Selvom levealderen normalt var meget lavere dengang endnu, fandtes der altså enkelte, som nåede højt op i årene.

Løjtnanterne var fiskere og fjorden deres arbejdsplads. De boede beskedent, mest som husmænd med en stump have, men næppe så megen jord, at der kunne blive tale om en smule kreaturhold. Alt afhang af fangsten, og det er jo en slags lotterispil. Garnene kunne blive slået i stykker i stormen, og det hele blev til tab, men engang imellem gav det også et hæderligt udbytte, dog aldrig udover dagen og vejen. Alligevel forstår man godt tilknytningen til vandet. Livet var trods alt lidt friere, udsynet større.

Slægtsrækken for disse Løjtnanter bliver da frem til nutiden flg.: Nævnte Hans Hansen Løjtnant og Mette Hansdatter —

*En Løjtnant og en Aamand,
min farfar og farmor
Jens Hansen Løjtnant (1836-1904) og
Ane Johanne Nielsdatter Aamand (1834-1925)
fotograferet sammen med en lille datterdatter
Ane Kastrine Jørgine Jensen, født 1881.*

Jørgen Hansen Løjtnant (1757—1822), gift med Ane Thomasdatter (ca. 1767—1829) — Hans Jørgensen Løjtnant (1798—1860), g. m. Karen Sørensdatter (1801—1874) — Jens Hansen Løjtnant (1836—1904), g. m. Ane Johanne Nielsdatter Aamand (1834—1925) — Søren Martin Hansen Løjtnant (1878—1951), g. m. Caroline Jensine Ane Jensen (1883—1975). — For de sidste slægtled kan slægtninge ude i sognene bare indføje deres nærmeste forfædres navne.

Løjtnantnavnet optræder atter og atter i Stouby sogns kirkebøger som tilnavn. Sognepræst Fenger-Eriksen ville ikke legitimere det som efternavn, men kun som

mellemlavn for mine søstersønner. Nu har forlængst andre af slægten fået det som regulært efternavn.

Vi kan gætte på, at navnet har forbindelse med den nærliggende garnisonsby Fredericia. Vejlbj (med Trelde) er annekssogn til Trinitatis kirke i Fredericia. Men bevist er det ikke.

Derimod er det givet, at Løjtnanterne undervejs har fået blåt blod i årerne, idet Hans Jørgensen Løjtnants kone, Karen Sørensdatter, kan føre sin stamtavle tilbage til herremanden Holger Ottesen Rosenkrantz (1517—1575) til Boller, Rosenvold og Stjernholm og Kirsten Nielsdatter til Egebjerggård.

Løjtnanthuset ved Fakkegrav, ca. 1920.

Det gamle Aabus ved Rosenvold å

Aamændene stammer, så vidt det kan opspores, fra Staksrode. Det kan jeg også huske, min far fortalte, og der må altså have været en mundtlig tradition derom i familien gennem århundreder. Gamle Niels Aamand (1828—1917) sagde da også, at den ældste del af Aahuset var 300 år gammel, og det kan ikke være meget galt.

Niels Svendsen boede i Nyborghus, den senere skovfogedbolig under Rosenvold. Hans første kone døde 1688 i barselseng, hvorefter han samme år blev gift med Anne Pedersdatter af Hyruplyse. 1697 anføres hans bopæl som »skoven«, 1716 »Stouby strand«, og ved hans død 1733 står der »ved åen«.

En anden af slægten, Peder Nielsen Aamand (død 1719) boede 1687 »ved stranden«, 1690 og følgende år står der »ved åen«. 1726, da hans enke og barn dør, kaldes han »salig Peder Nielsen Aamand«.

Aamændene var husmænd og fiskere, senere også færgemænd ved overfarten fra Rosenvold til Trelde. Den mere »officielle« færgefart kom først i gang i sidste halvdel af 1700-tallet, men der var naturligvis også forbindelse mellem de to steder på et tidligere tidspunkt. 1719 bliver Peder Nielsens søn, Niels Pedersen Aamand (ca. 1693—1723), gift med Dorthe Nielsdatter fra Trelde. Ved skiftet 1723 efter Niels Pedersen er hendes svoger, færgemand Christen Nielsen Holm fra Trelde, til stede. Dorthe Nielsdatter bliver gift endnu 2 gange, 1723 med Rasmus

Det gamle Aabus ved Rosenvold Aa, 1922.

Andersen fra Pillemark på Samsø, og efter hans død 1727 med Niels Svendsens søn Hans Nielsen Aamand (1702—1753). Hun kommer derved til at optræde to steder i min slægt. I det hele er slægterne i de gamle sogne ofte indgiftede i hinanden, så der opstår komplicerede familieforhold.

Hans Nielsen Aamands søn, Niels Hansen Aamand (1732—1768) var gift med Mette Pedersdatter Brock (1726—1811). Brock er også et af de kendte navne i Stouby sogn, og jeg husker endnu en af dem fra mine drengeår, Rasmus Brock, som boede i Ulvedal.

Mette Brocks far hed Pedér Jensen Brock og dennes forældre igen Jens Pedersen Brock og hustru Mette. Om hende står der i kirkebogen: »1716 Dominica Judica begravet sl. Mette Brochis, som druknede under Iisen i Stouby Strand«. Peder Jensen Brock var gift 2 gange og havde mange børn. Et af dem er indført i kirkebogen således: »1739 Dom. Trinitatis jordet Peder Brochis nyfødde Barn

fra Aaen, som af Jorde Moderen Mette Nymans, Da hun saa ingen lifstegn blev Døbt in N. P. et F. et Sp. Sti. og kaldet Datt. Karen.« Ved et af børnenes dåb var »Madame Josephs i Nyborrehuset« gudmor. Man ville gerne have fine folk med ved dåben. 1735 er »Monsieur Delvarde« også fadder ved Hans Nielsens Aamands søn Rasmus' dåb. Joseph Delvarde var skovrider under Rosenvold.

Ved skiftet 1758 efter den anden hustru, Maren Hansdatter, er anført af ejendele: 1 båd, 1 do. »til halft med Niels Aaemand«, 2 gl. sildegarn, 1 grå hjelmet ko, 13 år, 1 do., 10 år, »fem galt Sviin paa Skoven«.

1768 er der skifte efter Peder Jensen Brock selv, afholdt hos hans søn, »Huusmanden Hans Brock udi Stoubye Skov ved Aaen«.

24/9 1770 afholdtes skifte efter den unge søn Bendt Brock, som »iaftes sildig ved Døden var afgaaen«. Han døde »udi Gartner Huuset i Stoubye Skov Rosenvold«, idet »hand var trolovet med Gartner Enkens Datter Mandruppine Aagaard«.

Niels Hansen Aaemand døde ligesom Peder Brock i 1768, og skiftet efter ham giver et godt billede af livet i det gamle Aaehus på den tid. På »det højgrevelige Herskabs Vegne« fungerede regiments-skriver Anders Lanng som skifteforvalter hin 18. maj 1768.

Der nævnes den yderste, den mellemste og den inderste stue. Af møbler fandtes borde af eg, bøg og asketræ, 2 fyrretræs bænke, stole, flere skabe og skrin, 1 stueur, skilderier, 1 spejl, 2 lysestager, 1 kakkelovn. Af køkkentøj og spisegrejer næv-

nes bl. a 1 messingkedel, 1 kobberkedel, 1 jernpande, 2 gryder, 1 egekærne, 1 peberkværn, 1 stenkrus, 3 stenfade, 2 tepotter, 3 par tekopper, 6 tintallerkener, 1 tinfad, 2 »boutellier«. Der er også 1 kobberfyrfad og 1 messingbækken. Man bemærker »en del ubrugeligt gammel kobbertøj, vægt 8 pund«. Det ville nok i vore dage kunne indbringe et net beløb i en antikvitetshandel. Bøger er naturligvis ikke den store artikel, der nævnes 3 gl. bøger.

Af sengetøj er opført 1 rød og stribet olmerdugs overdyne, 1 blåstribet bolsterdyne, 1 hvid dyne, 1 blåstribet hovedpudder, 1 par blågarnslagner.

Vi ved desværre ikke, hvordan Niels Hansen Aaemand har set ud, men et lille begreb om hans fremtoning kan man dog danne sig ved at se listen over hans gangklæder. Der er bl. a. 1 blå klædeskjole og do. vest, 1 blå og hvid vadmelksjole, 1 par læderbukser, 1 brystdug, 1 stribet trøje, 1 hvid multums trøje (en slags flonelstof), 4 par blå strømper, 3 hørgarnsskjorter, 1 hat med sølvspænde, 1 hue, 1 par sko, 1 par støvler, 1 par søstøvler.

Husdyrholdet var 1 broget ko, 1 sort hjelmet ko, 2 kalve, 2 får, 2 lam, 1 vædder. Der var 1 båd med sejl, 1 sildegarn og 1 våd.

Enken forsikrede, at de ingen gæld havde. Efter da gældende lov skulle hun have halvdelen af boets formue, medens sønnerne derefter fik en broderlod og datteren en søsterlod, der kun var det halve. Der var i det hele 70 rdl. til deling. »Men som Moderen vilde, at Datteren skulde gaa lige udi Arv med Sønnen, og at hver skulde tillægges 20 Slettedaler,

saa er samme af Skifteretten accorderet saa Moderen af hendes Part tillægger det manglende, og Søsterens Arvelod kommer dem til gode uden Decourt, naar de bliver 18 Aar gammel«.

Mette Pedersdatter Brock var forøvrigt allerede på dette tidspunkt forlovet med Niels Jørgensen Bonde af Tønshoved (ca. 1735—1800), og de blev gift den 3/8 s. å. Det var jo umuligt for en enlig kone med tre børn at klare sig i de tider, så et nyt ægteskab var faktisk den eneste udvej. Godset var naturligvis også interesseret i, at fæstet blev fortsat på betryggende måde. Niels Jørgensen flyttede altså ned til åen, og senere kaldes også han husmand og færgemand Niels Aamand. Mette Pedersdatter blev 85 år gammel.

Rækken af Aamænd fortsatte. Min farmor, Ane Johanne Nielsdatter Aamand (1834—1925), var født i Aahuset, og hendes bror, Niels Nielsen Aamand (1828—1917), blev den sidste Aamand i Aahuset. Han var gift med en gårdmandsdatter fra Stouby, Dorthea Mikkelsdatter (1831—1903), men de sidste år holdt hans ugifte datter, Katrine Aamand, hus for

ham. Der var dagligstue, sovekammer, stadsstue og — hvad der især imponerede mig — en særskilt mælkestue. Bækken løb lige nedenfor huset, og på skrænten ovenfor var der frugthave med vidunderlige citronæbler og blå og gule blommer. Når afgrøden om sommeren var tjenlig, kom Trine op for at hyre min far og vor nabo til at komme og høste. Der hørte jo lidt landbrug til Aahuset. I matriklen 1688 er arealet angivet til 1 td., 4 skp., 2 fdk., 2 alb. hartkorn.

Niels Aamands sønner var fiskeeksportør Frederik Aamand og tømrermester Niels Aamand i Horsens og en Mikkel Aamand i København. Efter hans død var Aahuset en kort overgang lejet ud til min onkel, Niels Peter Hansen (som blandt andet var fører af den daværende lensgreves motorbåd, der lå omme i havnen). Men desværre blev huset nedrevet i 1920-erne.

Det havde været smukt, om det var blevet bevaret og vedligeholdt, en pryd for Aadalen og et værdifuldt minde om fortiden.

En familie i Ullerup Skovhus i 1700-tallet

Mine tiptipoldeforældre, Thomas Christensen Stork (1736—1820) og Inger Jensdatter (ca. 1743—1813), boede i Ullerup skovhus fra omkring 1774 til deres død. Jeg ved en del om dem, men der er flere dunkle punkter, som jeg meget gerne ville have opklaret.

Thomas Christensen blev født i Østrup, Glud sogn, som søn af snedker Christen Thomasen (1701—1738) og Margrethe Jørgensdatter (ca. 1705—1757). Thomas Christensen var altså kun knap 2 år gammel, da hans far døde, og moderen gittede sig igen med en snedker, Thomas Christensen. Ved hendes død 1757 afholdtes skifte, der er indført i Jensgaard skifteprotokol og giver udførlig oplysning om hendes efterladenskaber.

I stuen findes bl. a. 1 stort messingfad, 1 tinfad, vægt $2\frac{1}{2}$ pund, 6 tintallerkener, ialt $5\frac{1}{2}$ pund, og 1 lille tinbæger — alt sammen fattigfolks udstyr, men hvis disse ting havde eksisteret i dag, ville vi have betragtet dem som værdifulde antikviteter. I forhold til boets ringe omfang er der temmelig mange bøger: 1 Bedendes Kiæde, 1 anden bønnebog, 1 anden do., 1 forklaring. Jeg har et eksemplar af De Bedendes Aandelige Kiæde, med Thomas Kingos latinske påtegning af 1/5 1692 og med kongeligt privilegium af 19/1 1731, men om det er Margrethe Jørgensdatters eksemplar, er vel nok tvivlsomt.

Af hendes ejendele kan også nævnes 2 sorte bouteiller, 1 peberkværn og 1 dejstrug. Hendes gangklæder er 1 blå silkehue, 1 blomstret, 1 sribet, 1 gul og 1 sort

do., 1 kramlærreds lin med kniplinger, 1 kattuns kåbe, 1 par hørgarns halværmer, 1 kramlærreds, 1 hørgarns og 1 blåsribet forklæde, 1 blå damaskes trøje, 1 hvid do., 1 fin hørgarns særk, 1 gammel do., 1 rødt og 1 brunt vadmelsskørt, 1 sort kyse, 1 blommet sirtses kjortel, 1 sort vadmels kjole, 1 hørgarns pudevår med kniplinger, 1 par tøfler. Hun synes altså især at have været velbeslået med hovedtøj. Der er en del snedkerværktøj, og af kreaturer er opført 1 ko, 10 år gl., 3 får og 1 lam.

Det hele udgør i penge kun 26 rdl. 12 sk., og nu følger en række gældsposter, som tilsammen overstiger indtægterne.

Enkemanden beregner sig for den salig kones ligkiste 1 rdl. 4 mk. Husbonden Jacob Glud havde ikke mindre end 4 års husleje tilgode og havde oven i købet ydet lån i form af korn og rede penge. Præsten hr. Hans Glud havde også lånt afdøde korn og rede penge, og det samme var tilfældet med flere andre. Niels Sørensen Møller i »Schoulund Mølle« havde tilgode for mel og Iver Jensen i Sønderby for brændsel. Udgifter ialt 27 rdl. 1 mk. 8 sk. »Staar samme imod Indtægt liqvideres, saa sees at Udgiften overgaaer Boens Formue, at intet bliver til Deeling imellem Enkemanden og Arvingerne«.

Sønnen, Thomas Christensen, er ved skiftet 21 år gammel og tjener hos Jens Olesen i Gram, men derefter taber vi ham af syne, indtil han dukker op i Stouby sogn som gift mand og med foreløbig to børn. I mellemtiden har han tillige er-

hvervet tilnavnet »Stork«, som ikke ses i papirerne fra Glud. Det er altså endnu ikke lykkedes at opspore Inger Jensdatters herkomst samt at konstatere, hvor brylluppet har fundet sted, og heller ikke, hvor de to ældste børn, Ane Margrethe (f. ca. 1765) og Ane (f. ca. 1767), er født. Ægteparret optræder første gang i Stouby kirkebog med denne indførsel: »1774, Dom. Trinit. Jordet Thomas Xstesens nyefødde Barn af Ullerup Skovhuus.«

Ægteparret fik derefter endnu tre børn:

Christen Thomasen, f. 1776, indkaldt til flåden og såret i slaget på Københavns red 1801 og død på kvæsthuset.

Jens Thomasen Stork, f. 1779, druknet ved sejlads på Vejle Fjord mellem Rosen-vold Aahuse og Trelde 1822.

Maren Thomasdatter 1783—1837.

Ikke mindre end tre af Thomas Christensen og Inger Jensdatters børn er i forskellige linjer mine tipoldeforældre, nemlig sønnen, Jens Thomasen Stork, datteren Ane, gift med Jørgen Hansen Løjtnant (1757—1822) og datteren Maren, gift med Hans Madsen i Ørum (1778—1837), der stammede fra en af de kendte gårdmandsslægter i Thorup, Hedensted sogn. Jeg vil således gøre et godt kup og få udfyldt flere tomme rubrikker i min slægtstavle, hvis det lykkes mig at støve de nævnte, manglende oplysninger op.

Thomas Christensen Stork var husmand og fisker. Ifølge den udførlige fortegnelse i Rosenvold skifteprotokol ved hans død 1820 må han tillige have givet sig af med at skomagerere, og der melder sig da tillige det spørgsmål, hvor han i sin ungdom har lært dette håndværk. Han

havde en fiskerjolle med sejl og årer. Til stedet hørte et jordstykke med græs og korn, og der var to får og et lam. Han må have kunnet læse og skrive, for der fandtes en bibel, to historiebøger, to bundter gamle almanakker, en del gamle forordninger o. lign. og noget skrivepapir, desuden et par briller i futteral, og der var også en skindpung og en snustobaksdåse.

Sønnen Jens Thomasen Stork er nok fremfor nogen æventyreren i min slægt. Man kan sige, at det usædvanlige mærkes straks fra begyndelsen ved, at præsten har indført hans dåb to gange i kirkebogen. Det er ellers mere almindeligt, at de gamle præster af og til glemmer en indførsel, hvilket naturligvis afstedkommer adskilligt hovedbrud for slægtsforskeren. Efter den tids navneskik må Jens Thomasen være opkaldt efter sin morfar, men hvem denne Jens er, har altså foreløbig ikke kunnet opspores.

Han var 64 $\frac{3}{4}$ tommer høj = 169 $\frac{1}{4}$ cm. Der står, at han har »brune øjne og hår, ser rød og godt ud af ansigt, er meget klejn af skikkelse, har et ar på højre ben«. Alle andre, jeg kender i slægten, er ellers blonde og blå. Han blev indskrevet i sørullen ligesom sin bror, Christen, og han kom med på tre orlogstogter. Han var noget så fredeligt som fisker og husmand og havde desuden lært snedker- og tømrerfaget, men hans eskapader vidner om, at han har haft et uroligt temperament. Bedre blev det ikke af, at han havde fået sognepræsten, L. Momme, på nakken. I akterne fra en retssag står, at pastor Momme »i sine beretninger har tillagt Jens Thomasen de allersletteste handlinger, der ej alle tider ere de troeværdig-

ste.« Til samme retssag var fremskaffet en attest fra ejeren af Ølstedgaard, som erklærer, at Jens Thomasen har »tjent ham til hans fornøjelse«, og det er jo en anden snak.

Sikkert nok var Jens Thomasen efter borgerlige begreber ikke noget dydsmønster, men i hvert fald kvinderne må ikke have kunnet stå for ham. Det ser heller ikke ud til, at familierne har skyet ham. Han optræder flere gange som fadder ved barnedåb. Han havde mange kærlighedsaffærer. Han var gift to gange, 1) 1800 med Mariane Sørensdatter af Daugaard, fra hvem han senere blev skilt, 2) 1820 »med kongelig tilladelse til igen at gifte sig«, med Mette Catrine Andersdatter Aamand. Med Hans Nielsen Dyrkjøbs datter, Karen Marie Hansdatter Dyrkjøb, levede han i, hvad vi i vore dage ville kalde et papirløst ægteskab, og med hende havde han de to børn, Christiane Jensdatter, født 1810, og Johannes Christian Jensen

Dyrkjøb (1815—1864), min oldefar. Ydermere havde han et par andre børn uden for ægteskab. Med Mette Catrine Andersdatter Aamand havde han en søn, Christian Jens Jensen (1821—1863). Denne søn var en tid toldkarl hos toldassistent Madsen på »Banken«, men druknede på en sejlads mellem Aarhusene og Trelde.

Jens Thomasen Stork omkom selv på en lignende tur sammen med sin svoger, Jørgen Hansen Løjtnant, i foråret 1822.

Vi er en del, som har følt os draget af det gamle landskab omkring Ullerup og Grund, Rohden, Tornshoved, »Banken« og Strandhuset Dyrkjøb. Der har været meget at læse i gamle papirer om disse steder, men endnu er der altså uopklarede spørgsmål tilbage.

Hvor gerne ville jeg ikke have kendt en mand som Jens Thomasen Stork og dannet mig et personligt indtryk af ham! Jeg har endog prøvet at digte om ham!

En gårdmandsfamilie i Stouby i 1700-tallet

For omkring 300 år siden boede der i Stouby en gårdmand ved navn Simon Nielsen. Han er min forfader i 7. led. Vi ved ikke, hvornår han er født (Stouby kirkebog eksisterer først fra 1685), men han blev 1678 gift i Daugård kirke med Maren Andersdatter. Hun døde 1686 i barselseng, hvorefter han 1687 giftede sig med Anne Jensdatter af Uth. Hun døde 1710 og Simon Nielsen selv 1711.

Fæstegården, der hørte til Rosenvold gods, blev overtaget af sønnen Anders, der 1710 blev gift med Anne Rasmusdatter af Nebsager.

I Evald Tang Kristensens Almanakoptegnelser fra Gammelby Præstegård står anført et notat af præsten Niels Sørensen Rømer:

»1743 den 9de octobris vare Jacob Smid og Rasmus Andersen hos mig fra Anders Simonsen at gjøre Forbud imod Peder Møllers Egteschabs Seddel. Men lader hand det ej loulig forfølge, faar jeg, naar det begiæris, dog at gifve Peder Møller sin Egteschabs-Seddel.«

Dette står muligvis i forbindelse med, at Anders Simonsens datter Ane Marie havde fået et barn sammen med møllemøllen, og som det brugtes den gang, stod hun til offentlig skrifte i kirken, hvorom kirkebogen melder:

»1737. Dom. Sexagesima publice ab-solvered A. Marie Andersdatter af Stoubye for Synd imod det siette Bud — udlagde Peder Møller ibm. til Barnefader.«

I nævnte Almanak-Optegnelser 1743 er forresten også anført om Rasmus Andersen (Anders Simonsens søn):

»D. 5. majj borgede Rasmus Andersen i Stoubye 1 Tønde Haur Top skiep maal af mig for 5 Mk. 8 Sk., Som hand betaler mig til førstk. Mich. Dag.«

Det var i det hele ikke sjældent, at præsten lånte naturalier eller penge til sine sognebørn eller andre, og det omvendte fandt også sted.

I Rosenvold skifteprotokol findes en interessant »Seqvæstrations-Forretning hos Anders Simonsen i Stoubye« (d.v.s. beslaglæggelsesforretning), og herigennem får man et godt indblik i de økonomiske forhold på gården:

»Anno 1750 dend 10de Octobr. ind-fandt Jeg, mig underskrevne Anders Lanng Fuldmægtig ved Rosenvold paa det høj grevelig høje Herskabs Vegne hos Gaardmanden Anders Simonsen i Stoubye, og edsket betaling af hannem, i overværelse af 2de Mænd nemlig: Niels Jensen og Søren Nielsen Hierrild af bem'te Stoubye for dend til høje Herskabs skyldig værende Restance saasom« . .

Her følger en specifikation over landgilde m. m. fra 1721—1750, ialt i penge rdl. 41-5-14, byg 47-2½, havre 40-6, smør 8.

»Og som Anders Simonsen uden Dom ved sin Erklæring her foran goedvillig afstaaerd sit fæste som hand formedelst den store paadragende Restance haver forbrudt, saa er hans Søn Niels Andersen efter høje Herskabets Ordre og approbation Gaarden overladt i Fæste« . .

»Og da høje Herskabet ikke vil, at disse gamle Folk skulle giøres huusvilde og nødes til at tage Bettelstaven, saa lover

Sønnen desuden at forsyne dem med Christelig ophold, mens de lever og besørge dem bisat til Jorde efter Deris Døed, hvorimod hand Nyder, hvis de efter Lader dem og de nu er overladt: nemlig Seng og Klæder. Men skulle de saaledes sig med hinanden indbyrdes forenes at de kunne nyde ophold af sønnen Niels Andersens Huusholdning, da er nu afhandlet, at de gl. folk nyder frie Huusværelse fra Skaarstenen hen til Skillerum med imellem dend østerste Stue, hvor dem indrettes et Lidet Kammer, og denem der til forskaffes 4re Læs Tørv til Varme, i saa Fald de Nyder een af Kiøerne til Malkning samt 2de faaer og een gaas hvilke Niels Andersen underholder med foer og græs, samt faaerene og gaaens affødning det første Sommer, lige med hans andre Creaturer, og der foruden giver dem til Ophold 1½ Td. Rug 4 Skp. Malt 1 Td. Byg og 4 Skp. Boghvede, hvad sig disse Creaturer angaaer, da Nyder Niels Andersen de opdragne Kalve, men lam og Gieslinger beholder de gl. til Deris føede og Klæder, og skulde det komme dertil, at de saa ledes skulde have Deris aftegt, da Nyder de gl. folk og en Mæssing Kiedel og et Kar til Deris fornødne Brug.«

Som det vil ses, var der fattigdom til huse i denne fæstegård, og det samme var tilfældet hos Anders Simonsens bror Niels Simonsen (1679—1747), der omtales i højskoleforstander Frede Terkelsens bog »Slægter« (1960).

Anders Simonsen havde 9 børn. En datter, Karen, f. 1723, blev 1750 gift med Niels Nielsen Aamand (1720—1766), med hvem hun havde to børn, Niels Nielsen Aamand (1751—1790) og Ane Nielsdatter (1754—1827).

Karen Andersdatters første mand døde altså kun 46 år gammel, og hun giftede sig kort efter med Jens Rasmussen (ca. 1726—1773). De fik ingen børn. Efter mandens død afholdtes skifte, hvori det hedder:

»Paa 30te Dagen efter Sal. Jens Rasmussens Døed udi Stoubye den 10de April 1773 indfandt sig udi Stervboen hos Enkken Karen Andersdatter, Skifte Forvalteren Anders Lanng fra Rosenvold med tiltagend 2de Vitterligheds Wurderrings og Taxeeringsmænd Neml. Jeppe Brixen og Søren Krog her af Stoubye; hvor da var nærværende Enkken med Laugværge Rasmus Andersen, og paa den sal. Mands Arvingers Vegne, da hand ingen Børn udi hans Egteskab haver auflet, hans Sydskende neml. een Syster Kirsten Rasmusdatter gift med Jens Nielsen udi Stoubye Skov og een Syster Else Rasmusdatter, som har væren gift udi Fridericia, men som nu sidder Enkke udi Stoubye Skov. . . Men som Enkken bad, at hun maatte forblive ved Gaarden og nyde hendes Sal. Mands Fæste, siden hendes Søn og Daatter nu var woxen . . Saa kunde Skifte Forvalteren paa høje Herskabets Vegne ikke andet end accordere hendes Begiering og han kiendte hende for en stræbsom flittig Koene og for 2de skikkelige Børn, naar hun efterkommer hvis hun har tilbuden som formodes, i andet Fald er Herskabets Lovlig Ræt til Stædets Conservation forbeholden. Hvormed dette Skifte er sluted som bekræftes med Underskrift.«

Jens Rasmussen kaldes i skiftetbrevet »Halvgaards Mand«. En halvgård betegner en gård, der er halvt så stor som normalt, altså ikke nødvendigvis halvdelen af en tvillinggård.

De rige møllere og de fattige fiskere

Det interessante ved slægtsforskning er kombinationen af slægterne, forbindelsen mellem mennesker med forskellige anlæg og egenskaber og derved fremkomsten af nye individer med andre arveanlæg.

Min slægt var i århundreder bundet til egnene ved Vejle fjord, der så at sige har været det livgivende vand for dem. De var fiskere og færgemænd ved overfarten fra Rosenvold og Fakkegrav til Trelde, og de havde ofte lidt landbrug ved siden af deres virksomhed på søen.

Men så kommer der et nyt islæt indenfor slægten, et indgifte i en vidt forgrenet møller- og gårdmandsslægt fra egnene omkring Horsens, og dermed opstår nye muligheder for slægtens karaktertræk og udvikling.

Som det fremgår af foranstående, er min fars slægt på fædrene side Løjtnanterne, hvoraf den først kendte, Hans Hansen Løjtnant (ca. 1710—1796), kom fra Trelde. Han blev 1739 trolovet med Mette Hansdatter (1719—1763) fra Stouby Strand. Hvorfra Løjtnantnavnet stammer, har det ikke været muligt at konstatere. Vejlbysogns kirkebøger er brændt og eksisterer kun tilbage til 1814, og i andre arkivalier er der — endnu — intet fundet, så det interessante spørgsmål står stadig uafklaret.

På mødrene side er min fars slægt Aamændene, der har navn efter det gamle åhus ved Rosenvold å, men som stammede fra Staksrode. Den først kendte er Niels Svendsen (død 1733), oprindelig boende »Nyborghus«, Staksrode (senere

skovrider- og skovfogedbolig under Rosenvold), men omkring 1697 flyttet til åen.

Min mors farfar, Jens Jørgensen (1827—1908), var også en Løjtnant, men han giftede sig med en gårdmandsdatter fra Belle, Ane Christensdatter (1828—1917). Jeg husker hende fra min barndom som en smuk og mild gammel kone, der boede hos en søn i det nuværende »Skovlyst« i Fakkegrav. Ane Christensdatters far var gårdmand Christen Pedersen af Belle (1800—1862). Han havde 11 børn, hvoraf de fire første efter tidens skik meget konsekvent var opkaldt i rigtig rækkefølge efter deres farfar, farmor, morfar og mormor.

Christen Pedersen var ældste søn af selvejer-gårdmand Peder Christensen i Skjold (1772—1840) og hustru Maren Jensdatter Møller (1779—1812). 1820 kom han i tjeneste hos sin morbror Anders Møller i Røde Mølle, Fruering sogn, og blev her to år senere gift med smeden i Hvolbæk Andreas Clausens datter Karen. 1826 melder afgangslisten for Fruering sogn, at Christen Pedersen med hustru og to børn er afrejst til Belle. Jeg har på min væg en gammel tegning af Christen Pedersens kone, min tipoldemor, der levede 1797—1884.

Ovennævnte Peder Christensen var søn af selvejer-gårdmand af Skjold Christen Eliassen (1725—1795) og hustru Inger Pedersdatter Nimb (ca. 1747—1795). Christen Eliassen var søn af Elias Ovesen af Tyrsted (ca. 1674—1729) og hustru

Maren Knudsdatter, og han var gift 1. gang med Dorthe Sophie Heide. I skøde- og panteprotokollen for Bjerre-Hatting herreder 1756—1793 er indført under 23. juli 1787:

»Ove Høegh Guldberg, Ridder, Deres Kongelig Maiestets Bestalter Geheime- raad, Stiftsbefalingsmand over Aarhus Stift, og Amtmand over Haureballegaards og Stiernholms Amter. — Og Jørgen Hee, Biskop over Aarhus Stift. — Giøre Vitterligt: at eftersom Hans Kongelig Mayestæts ved allernaadigst Rescript under 3die Novem. 1786, allernaadigst haver bevilget, at En Horsens Hospital tilhørende Bondegaard, som bebos af Christen Eliassen beliggende udi Stiernholms Amt, Bierge Herred, Schiold Sogn og Bye, Matrikuleret for Hartkort Agger og Eng Aatte Tønder Fem Skiepper . . Fierdingkar, maae, efter derom giort allerunderdanigst ansøgning, allernaadigst overlades bemte Fæstere og Beboere Christen Eliassen til Kiøb og Eiendom for 100 Rdl. à Tønde Hartkorn, der andrager dend Summa 865 Rdl. 3 Mk. 12 Sk., hvilke Aatte Hundrede Trediesindstiuge og Fem Rigsdaler Tree Mark Tolv Skilling, ovenmelte Fæstere og Beboere Christen Eliassen haver udi indeværende Aars Snapsting udbetalt til Horsens Hospitals Forstander Hans Bentzen imod Qvittering. . . paa Grund af ovenmeldte Hans Kongelig Mayestæts allernaadigste Rescript, som Directeurer for Horsens Hospital forhen tilhørende afhendiget og skiødet, ligesom vi hermed for Horsens Hospital til oftemelte Christen Eliassen . . afhendiger og skiøder, ovenrørte Horsens Hospital forhen tilhørende Gaard, med ald dend Her-

lighed, Rædt og Rættighed Horsens Hospital samme hidtil Eiet haver i Bye og Mark, . . Bygninger, Agger, Eng, Krat, Mose, Fædrift . . inden og uden Marke og nu med derpaa værende . . at skal tilhøre tilmeldte Christen Eliassen og Arvinger til ævindeligt Eiendom uden nogen Horsens Hospitals videre Prætension.

Dette til Bekræftelse under Vore Hænder og . . Signeter.

Aarhus dend 23de Julij 1787.

O. H. Guldberg.

J. Hee.

L.S.

L.S.«

Ved skiftet efter Christen Eliassen og hans kone, der døde 1795 med et par ugers mellemrum, blev gården afhændet til den ældste søn, Peder Christensen, for 3.000 rdl. Vurderingssummen var iøvrigt 839 rdl. for indbo og kreaturer og 2.000 rdl. for gården. Der er opført 11 heste, 11 stude, 9 køer, 1 kvie, 2 grise, 14 får, 2 beder.

Tolstrup Mølle, efter en tegning af H. E. Jensen. Den her gengivne bovedbygning er fra 1813.

Peder Christensens kone, Maren Jensdatter, stammede fra en omfattende møllerslægt. Hendes far hed Jens Pedersen Møller af Tolstrup mølle (ca. 1717—

1793). Han var søn af Peder Enevoldsen, der havde møllen før ham, og som levede fra ca. 1689—1745. Jens Pedersen var gift 1. gang med Anne Marie Pedersdatter, 2. gang med Silke Johansdatter, og han havde ikke mindre end 24 børn, hvoraf de 13 levede, da boet blev skiftet efter hans død. Af disse 13 børn havde én Skvæt mølle, en anden Egebjerg mølle, en tredje Røde mølle. Jens Pedersens bror havde Lundum mølle (hvorfra Jens Pedersens første kone stammede). Urup og Gedved møller synes også at have været i familiens besiddelse.

Jens Pedersens 2. hustru, én af mine stammødre, blev døbt i Tamdrup kirke passionssøndag 1742, hvorom kirkebogen melder: »1742 Dom. Judica: Johan Clemmesens Silche fra Vrønding, Part. Seigr. Mandixis Datter Gertrud fra Bisgaard, Testes, Niels Christophersen fra Kiørup, Jomfrue Bodel Rasmusdatter ibidem, Søren Clemmensen fra Vinten.«

Johan Clemmensen er født i Neder Vrønding 1683, død 1765. Han havde en ret stor gård i fæste af Tamdrup Bisgård og må have været en holden mand, da han 1750 kunne låne »Hans Jensen, forhen Hans Kongl. Maijsts Wagtmester, nu boende i Niimb By« 450 rdl. Panteobligationen på denne sum er udstedt til »velforfornemme Mand Johan Clemmensen boende i Wrønding Bye.«

Ved skiftet 1757 efter hans kone var gårdens husdyrhold: 3 køer, 4 kvier, 4 stude, 4 studkalve, 12 får, 1 vædder, 11 heste, 13 grise, 2 gæs og 1 gase. Af husgeråd var der bl. a. 1 par malmlysestager, 1 messing fyrfad, 1 tinmål, 5 tinfade og 5 tintallerkener, altsammen brugsting,

som i dag ville være værdifulde antikviteter.

Johan Clemmensens kone hed Catrine Nielsdatter (1711—1756). Hendes aner kan gennem hendes far, Niels Christoffersen (ca. 1675—1753), føres tilbage til herremanden Holger Ottesen Rosenkrantz til Boller, Stjernholm og Rosenvold (1517—1575).

Johan Clemmensens forældre var Clemmen Sørensen (ca. 1635—1729) og Silke Henriksdatter (død 1698). Clemmen Sørensens mor hed Maren Lauridsdatter. Hun blev født ca. 1603 og blev begravet på Tamdrup kirkegård 3. juni 1701. Silke Henriksdatters far hed Henrik Sommer og var ladefoged på Bygholm samt havde en gård i Underup.

Der er efter datidens forhold lang vej fra fiskerhusene ved Stouby strand til møllerne i Skanderborg amt, og der er en betydelig forskel på levevis og -vilkår indenfor de to slægtsgrupper, som på et bestemt tidspunkt, gennem ægteskab mellem en møller-efterkommer i Belle og en »Løjtnant« i Fakkegrav forenes til én linje.

Løjtnanterne var fiskere og boede som regel i jordløse huse. Deres tilværelse var altså i høj grad afhængig af fangstmulighederne på det urolige vand. De kunne med den rette vind få et pænt udbytte, men efterårsstormene kunne også slå garnene i stykker og påføre dem tab, som var vanskelige at overvinde. Der var mere spænding ved fiskeriet end ved jordbruget, men det var lykkespil, og de nåede aldrig op over et beskedent udkomme.

Af et skifte 27/2 1742 efter Hans Andersen Fisker ved Stouby strand (f. 1689)

fremgår det klart, at der har været armod til huse. Der var kun én stue med et fyrretræsbord og 2 gamle, nærmest ubrugelige stole, få og beskedne køkkensager, en seng med det mest nødtørfte sengetøj. Børnene har formodentlig på det tidspunkt været ude fra hjemmet. Den salig mands gangklæder er også få og slidte. Skulle der nævnes en enkelt ting, der har en smule værdi, må det være en blå klædes brystdug med sølvknapper.

I laden er der en gammel, ubrugelig båd, »som ej kunde ansættes for noget formedelst Ringhed«, halvparten af en anden båd og af noget våd til fiskeri, yderligere 2 andre ubrugelige fiskegarn.

Boets samlede værdi udgør 17 rdl., udgiftsposter 23 rdl., »alt saa bliver ej noget til Skifte og Deeling imellem Moderen og Børnene«. Den afdøde kaldes i kirkebogen »Lam Hans Andersen Fisker«.

Der har endnu et godt stykke ind i dette århundrede eksisteret et »Løjtnantshus« ved stranden i nærheden af Fakkegrav. Folkemindesamleren Søren Knudsen skriver 1928, at dets hele stil og konstruktion fortæller, at det er mindst 200 år gammelt. Man sagde om min oldefar, Hans Jørgensen Løjtnant (1798—1860), at han hver morgen gik ned til fjorden og dyppede sine strømper i vandet, »fordi det var bedst for en fisker at have våde fødder!«

»Aamændene« var nok lidt bedre stillet, selvom de i nogen grad var undergivet de samme vilkår. De var også fiskere og tillige færgemænd i den periode — ca. 1781—1866 — da der foregik færgefart mellem Rosenvold og Trelde. Men de havde desuden lidt husmandsbrug. De var

ligesom »Løjtnanterne« fæstere under Rosenvold. Johan Hvidtfeldt benævner i sin afhandling om færgefarten deres huse som »fattige og tarvelige fiskerhytter«.

I et skifte 18/5 1768 efter Niels Hansen Aamand (f. 1732) omtales den yderste, den mellemste og den inderste stue. Selvom det er jævne folk med beskedne vaner, er der — som foran nævnt — dog betydelig mere at registrere end hos Hans Andersen Fisker. Her er der tepotter og tekopper, lysestager, stueur, spejl, skildrier, kakkelovn osv. Der er også 2 køer, 2 kalve, 4 får, 2 lam, 1 vædder, og der er en båd med sejl og fiskegarn. Den samlede værdi udgør 111 rdl.

Der er her tale om det gamle »Aahus« ved Rosenvold å. Man sagde, at den ældste del af det var over 300 år gammelt, og det er nok ikke meget galt. Her boede endnu indtil 1917 Niels Aamand. Han var enkemand, 89 år gammel. Jeg kan huske, hvor smukt hans datter, som havde ført hus for ham i mange år, fortalte, at han tilsidst havde bøjet sig for det uundgåelige og sagt: »Så lad mig da i Guds navn dø!« Og så kom han ud på sin sidste færd, den lange vej til Stouby kirke, der ligger så mærkeligt øde på den åbne mark, og vi børn strøede blomster for ham.

Vejle fjord er ikke noget stort vand, men kan alligevel godt vise tænder nu og da, og fiskerbådene var ikke særlig solide før i tiden. Flere af min slægt druknede, således Anders Nielsen Aamand, Jørgen Hansen Løjtnant og Jens Thomasen Stork 1822, Hans Jørgensen Løjtnant 1860.

Møllerne er et andet folkefærd, i hvert

fald beboerne på de store møller, hvor der ofte var nært familieskab. Disse selvejermøllere regnedes også sædvanligt for lidt mere end almindelige bønder og ses derfor undertiden betitlet Sr. (Seigneur) eller monsieur.

Der fandtes naturligvis også små møllebrug, men de var snarest at sammenligne med almindelige, beskedne fæstegårde eller endda husmandssteder.

Tolstrup mølle, der som nævnt var indesluttet i en kreds af »famiemøller«, havde en solid størrelse. Ifølge folketællingslisten 1787 var der 3 karle, og 2 af de hjemmевærende sønner var voksne. I skiftet efter Jens Pedersen Møller nævnes, at der til møllen hørte et hus i Tammestrup og 2 boelsteder i Gedved. Mølleejendommen bestod af 8 fag stuehus, 4 fag møllehus, 12 fag lade, 14 fag stald, 10 fag vognport, 8 fag bryggers, tørvehus m. m. Kreaturholdet var 7 heste, 11 køer, 2 stude, 2 kvier, 6 kalve, 14 får, 12 grise. Der var et righoldigt indbo, kister, skabe, alkover med sengeudstyr, alle slags husgeråd. Flere kister og skabe tilhørte bestemte af børnene og indeholdt deres tøj. Der nævnes et rødt stenkrus med sølvvlåg og initialerne I.S.S.B. — M.R.D., og derefter anføres: »Videre Sølv Erklærede Enken ikke at være Boet tilhørende, da det havde brændt i Branden i Egeberg Mølle, da der var Barsel, og Møllen brændte«.

Af den salig mands gangklæder kan nævnes 1 blakket kjole og vest af hjemmegjort tøj og med 20 sølvknapper i vesten samt en anden vest, ligeledes med 20 sølvknapper. Bøger er naturligvis ikke den store artikel. Der findes 1 bibel, 1

bønnebog, et par salmebøger samt Hendrik Møllers huspostil. Desuden »1 Deel Papirer og Brevskaber, som herefter nærmere skal blive Registreret og Specificeret, for saa vidt Boet i nogen maade kan komme noget tilgode derefter«.

Resultatet af skiftet bliver, at ejendommen ansættes til værdi 3.000 rdl. og løstøret til 299 rdl., men en auktion, som holdtes 30. marts 1794, indbragte henholdsvis 6.000 og 757 rdl., der er anselige beløb efter den tids forhold.

I annoncen var meget karakteristisk anført, at »denne Mølle er beliggende i Skanderborg Amt, Woer Herred, Tolstrup Sogn, en Miil fra Horsens, i en behagelig Egn«.

Der har været liv i møllen i Jens Pedersens velmagtsdage. Man ser ham for sig, omgivet af sine folk, de mange børn og møllegæsterne. Det var en stor familie, med nært fællesskab, både til daglig og ved festlige lejligheder, når slægtninge fra de andre møller mødte op. Der har også været noget at se til for madmoderen, Silke Johansdatter.

Kan man lade være med at forestille sig hende som en moderlig type, omsorgsfuld overfor folk og fæ, men med en værdighed og anstand, som godt kunne være en resterende arv fra hendes forfader, herremanden!

Silke Johansdatter døde den 19/7 1821 hos sin datter og svigersøn, fæstegårdmand Hans Christoffersen og hustru, Margrethe Jensdatter, i Ustrup, Uth sogn, og samme dag indfandt fuldmægtig P. Sindberg fra Boller gods sig for at registrere og forsegle indboet.

Der levede endnu 5 af Silkes børn ved

hendes død. Da der jo var blevet skiftet efter Jens Pedersen Møllers død og ejendommen solgt, efterlod Silke sig kun beskudne ejendele: En egetræs dragkiste, 3 stole, 2 par tekopper, 1 stok, 1 harpetræ, 1 ildskovl og 1 ildklemme. Af sengetøj var der 1 grøn og hvid olmerdugs dyne, 1 sortstribet og 1 hvidstribet vadmelsdyne, 1 hvid vadmels langpude, 3 rødstribede olmerdugs hovedpuder, 3 blågarnslagener og 11 blågarns særke. Hendes garderobe bærer dog præg af nogen velstand, 1 sort fløjskyse, 1 hue, 5 snipper og 5 hagehætter og 16 andre hagehætter, 1 stribet forklæde, 1 sirtses og 1 hørlærreds tørklæde, 1 mørk stribet sirtses, 1 grøn hvergarns, 1 grøn drejls og 1 rød-prikket sortskørt, 1 sort hjemmegjort kjole, 1 sirtses og 1 grøn hvergarns trøje, 1 damastes kåbe med gråværk, 1 par gl. sko. En to etagers jernkakkelovn med kobberør var udlejet til en Madame Bang, Fuglsang, mod kvittering.

Desuden fandtes en obligation, udstedt til den afdøde af Peder Stephansen i Tolstrup Tammestrup, lydende på 1299 rigsbankdaler sølv.

Min tipoldemor Karen Andreasdatter (1797-1884), efter en gammel tegning.

Skiftesamlingen sluttede da med følgende: »Det registrerede bliver, saa snart Høsten er forbi, at bortsælge ved Auktion, som Skifteforvalteren rekvirerer.« Auktionssummen påtog fuldmægtig Sindberg sig efter arvingernes begæring at indkassere. Obligationen besørger skifteretten opsagt.

Silke var kun 51 år ved hendes mands død. Da møllen var blevet solgt, boede hun i nogle år til leje i Tolstrup og havde da sin lille sønne, Silke Nielsdatter, hos sig. Nu havde hun altså tilbragt sine sidste år hos datteren og svigersønnen i Ustrup. Datteren, Margrethe Jensdatter, var nu 40 år. Silke selv blev 79. Hun og Jens Pedersen Møller må have en talrig efterslægt, både i disse egne og spredt ud over landet.

Holger Ottesen Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatter

Holger Ottesen Rosenkrantz levede fra 1517—1575. Hans forældre døde begge af pest i Lybæk, da han var 8 år gammel, og han kom da først i huset hos sin faster Sophie Brahe, senere hos en anden slægtning, Oluf Nielsen Rosenkrantz, og slutelig hos hertug Ernst af Bruunsvig-Lyneborg. Herfra kom han som 20-årig tilbage til Danmark og fik snart indpas ved hoffet.

Slægten Rosenkrantz kan her i landet med sikkerhed føres tilbage til 1300-årene. Den først kendte var en Niels Iversen, der blev ridder 1308. Navnet Rosenkrantz kendes fra 1500-årene og menes at stå i forbindelse med Frederik den Før-

stes henstilling til adelen om at antage faste slægtsnavne. Holger Rosenkrantzes farmor, Margrethe Flemming, kan føre sine aner tilbage til den gamle norske kongeslægt, nemlig Haakon den Femte, og Holger Ottesens far havde arvet betydelige godser i Norge.

Den unge herremand kom hurtigt til at gøre karriere, både ved hoffet og indenfor det civile og militære liv. En række årstal kan virke som tørre opremsninger, men de markerede dog betydningsfulde begivenheder i hans liv. Han ejede Boller og Rosenvold og fik 1568 St. Hans Kloster i Horsens som pant, 1575 skøde på ejendommen, hvoraf han og hans enke opret-

Herregården Boller

tede hovedgården Stjernholm. 1551 til sin død var han lensmand på Bygholm, 1560 på Emborg (det tidligere Øm Kloster), 1561—1573 på Skanderborg, 1563—1568 på Tryggevælde. 1567 blev han udnævnt til statholder i Nørrejylland, dvs. han forestod lens- og finansforvaltningen. 1542—1551 var han høvedsmand på Vordingborg. Han havde mange opgaver både i krig og fred. 1543 var han anfører for et Sverigestogt, 1545 ledede han 500 ryttere, der skulle komme de lutherske fyrster i Tyskland til hjælp. Han karakteriseres som en smuk mand, livlig og elskværdig, og man har indtrykket af, at han havde let ved at vinde folk for sig. Han havde en høj stjerne indenfor kongehuset, især var Frederik den Anden hans nære ven.

Holger Rosenkrantz blev første gang gift ca. 1548 med Mette Krognos, som døde af pest 1558 på Bygholm. De fik 2 døtre, Margrethe og Eline, som begge døde som små.

I den næste halve snes år var Holger Rosenkrantz optaget af talrige officielle hverv, men samtidig levede han, som vi kan forestille os, sin lykkeligste tid på Boller og Bygholm i samliv med en borgerlig, Kirsten Nielsdatter. Det var før kirkebøgernes tid, og de eksisterende kilder fortæller derfor intet om hendes oprindelse, men det er klart, at det må have været en indtagende kvinde, som Holger Rosenkrantz kunne føle sig så nøje knyttet til og igennem så lang tid. De fik tre børn, Christoffer Holgersen, Gabriel Holgersen og Diana Holgersdatter.

Holger Rosenkrantz vedkendte sig altså børnene, bl. a. ved at give dem sit

navn. Derimod ville et lovformeligt ægteskab med Kirsten Nielsdatter efter den tids bestemmelser nærmest have medført adelsmandens ruin, idet han måtte opgive rang, stilling og ejendom. Begge parter ville altså have været ilde stillet.

Holger Rosenkrantz giftede sig da 1568 — som der står »efter kongelig Majestæts og sine bedste venners råd« — igen med en adelig, Karine eller Karen Gyldenstjerne (1544—1613). Han overlod dog ingenlunde Kirsten Nielsdatter og deres fælles børn til deres skæbne, men sørgede rigeligt for dem, og kongen, der selvfølgelig var vidende om forholdet, viste sin velvilje og hjalp ham med at ordne sagen bedst muligt. Der blev købt en gård i Egebjerg til Kirsten Nielsdatter, og kongen lagde selv en gård og et møllested dertil og bevilgede, at hun og hendes arvinger skulle have ejendommen fri for landgilde og andre byrder, »så frit som adelen har allerfriest deres jordegods her i riget«. Dette privilegium blev flere gange fremhævet, også i senere retsdokumenter. Egebjerggård var i matriklen 1688 ansat til lidt over 17 tdr. hartkorn, altså af en hovedgårds størrelse.

Med Karen Gyldenstjerne havde Holger Rosenkrantz fire børn, hvoraf de to sidste, Henrik og Holger, døde som små. De to andre var sønnerne Otte Christoffer (1569—1619) og Frederik (1571—1602). Den sidste blev døbt 1571 på Skanderborg slot. Han opkaldtes efter kongen, Frederik den 2., som stod fadder og var til stede ved dåben og ved den strålende fest.

Det gik ikke de to sønner særlig godt. Otte Christoffer var i 1½ år i huset hos

en lektor Peder Hegelund i Ribe, kom derefter til udlandet og så til hoffet. Ved nogle fortvivlede pengetransaktioner og kautioner satte han alle sine besiddelser over styr, han måtte således 1616 sælge Stjernholm, og han efterlod sig ved sin død over 100.000 rdl.s gæld, hvad der var særdeles mange penge i de tider.

Også Frederik Rosenkrantz's skæbne var usædvanlig. Han blev 13 år gammel indskrevet ved universitetet i Rostock, og vi træffer ham i de følgende år adskillige steder i udlandet. 1593 kom han til hoffet og blev et par år efter lensmand i det sydlige Norge. Ikke længe efter måtte han flygte ud af landet, fordi han havde haft et forhold til en af dronningens jomfruer, den adelige Rigborg Brockenhuus. Frederik Rosenkrantz dømtes til at miste æren og to fingre, men dommen formildedes senere til, at han skulle rejse til Ungarn og kæmpe mod tyrkerne. Han omkom ved en ulykke i Mähren 1602 og blev begravet i Tein kirken i Prag, hvor også Tyge Brahe ligger begravet. Frederik Rosenkrantz og Rigmor Brockenhuus's søn, Holger (1599—1634), opnåede forøvrigt at blive anerkendt af slægten Rosenkrantz.

Holger Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatters ældste søn Christoffer blev gift med en enkekone, Marine Pedersdatter, der også var af adelig slægt, nemlig af slægten Gjødesen på Rask hovedgård. Han fik med sin kone en gård i Nim samt 6 stedbørn, men havde også selv to sønner med Marine Pedersdatter. Han blev birkefoged i Nim. Prædikestolen i Nim kirke er skænket af dette ægtepar, og der findes en ligsten over dem i våbenhuset.

Den er, som det ofte er tilfældet, meget slidt og vanskeligt læselig, fordi den først har været anbragt i kirkegulvet over deres grave.

Den anden søn, Gabriel Holgersen, overtog Egebjerggård efter sin mor og ejede altså gården ifølge kongebrevet af 1565 »så frit, som adelen har allerfriest deres gods her udi riget«. Han var gift tre gange, og hans første kone var også af den adelige slægt Gjødesen. I dette ægteskab kendes i hvert fald tre børn, hvoriblandt en søn, Holger Gabrielsen, der en tid var hjælpepræst i Stouby hos Niels Findsen, hvis datter han blev gift med, og senere sognepræst i Hylke. Fra ham stammer adskillige præste- og bondeslægter.

En anden af Gabriel Holgersens sønner, Erik, overtog Egebjerggård, men synes senere at have måttet afhænde den. Han efterlader sig en talrig efterslægt.

Holger Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatters datter Diana blev i 1580 gift med en Peder Poulsen, og de fik samme år livsbrev på en gård i Elling, kaldet Tingsted mølle. Det vides ikke med bestemt-
hed, om de efterlod sig børn.

To grene af min slægt kan føres tilbage til den anden af Rosenkrantz-sønnerne, Gabriel Holgersen. Hans oldebarn hed Niels Christoffersen, der blev født på Egebjerggård ca. 1675, og som den 4/6 1703 blev gift med enkekonen Karen Christensdatter Bie (1674—1741) og med hende overtog en gård i Kørup. Han døde 23/10 1753 i Kørup.

Niels Christoffersen havde tre børn:

- 1) Anne, født 1704.
- 2) Christoffer (1706—1776), fæste-

gårdmand i Thorup, Hedensted sogn.

3) Cathrine (1711—1756), gift med fæstegårdmand Johan Clemmensen i Vrønding (1683—1765) — ham, som kgl. Majestæts vagtmester Hans Jensen i Nim i et pantebrev titulerer »velfornemme Mand« — dvs. en, der på en eller anden måde var lidt forud for sine standsfæller, ridefoged, ladefoged e. lg.

Christoffer Niensens ældste søn, Niels Christoffersen (1744—1815), giftede sig 1762 til en gård i Belle. Han blev gift med Jørgen Ottesens datter. Jørgen Ottesen og senere hans enke, Kirsten Nielsdatter, havde haft denne gård i fæste af Boller.

Den næste af Christoffer Niensens sønner overtog gården i Thorup efter faderen. Gården hørte til Tirsbæk-Bryskesborg gods.

Holger Rosenkrantz døde den 4. marts 1575 på Bygholm og blev begravet i Uth kirke. Den gamle Sejet kirke var på den tid meget brøstfældig, og Holger Rosenkrantz havde fået kongens tilladelse til at måtte nedbryde den mod at genopbygge Uth kirke, der også trængte til en hovedreparation. Det blev imidlertid Holger Rosenkrantz' enke, den foretagsomme Karen Gyldenstjerne, som kom til at udføre denne opgave, og hun gjorde det ved at opføre en helt ny kirke i Uth, pompøs af en landsbykirke at være. Her findes nu et gravkapel, der fremtræder både som

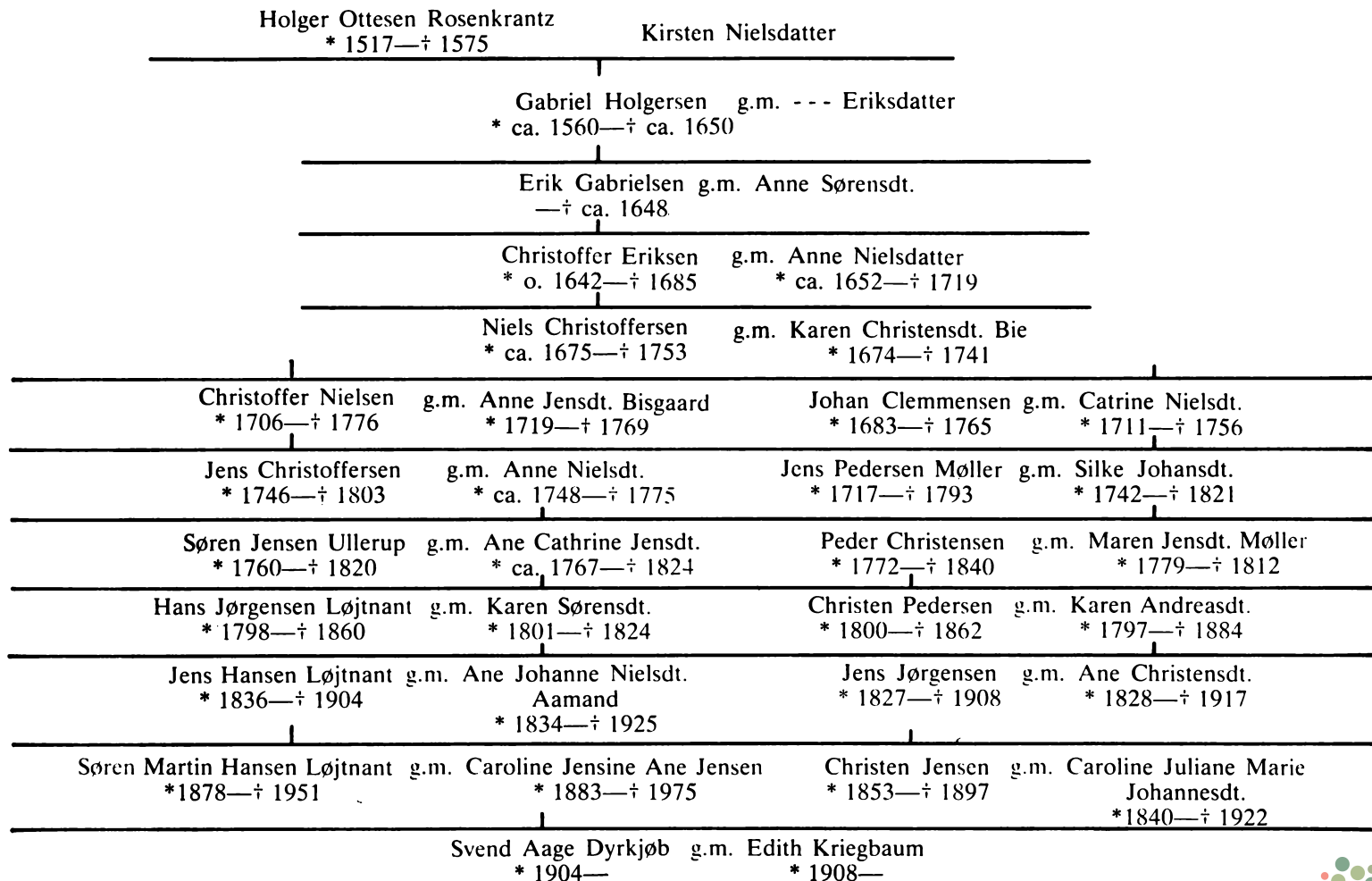
minde over Holger Rosenkrantz og hans adelige hustruer og over de senere ejere af Boller, Krag-Juel-Vind-Frijsjerne.

Der har gennem de senere år været stor interesse for at udforske slægtskabsforholdene omkring Holger Rosenkrantz og Kirsten Nielsdatter. Således har professionelle genealoger udgivet adskillige bøger om dette emne. Hvem kan Kirsten Nielsdatter have været? Ja, det er der nok ingen mulighed for at få opklaret efter 400 års forløb. Vi kan med sikkerhed gå ud fra, at hun ikke har været en ganske almindelig pige, så ville en så betydelig, smuk og vindende mand som Holger Rosenkrantz ikke have sluttet sig til hende igennem så mange år og have givet hende og deres børn et så solidt fundament for deres eksistens, og så ville kongen ikke have tillagt hende de rettigheder, hun fik.

Børnenes navne kan ofte give et fingerpeg for slægtsforskeren, idet man dengang næsten altid fulgte en ganske bestemt navneskik. Første søn blev opkaldt efter farfaderen, næste efter morfaderen, første datter efter farmoderen, næste efter mormoderen. Men i dette tilfælde siger de tre navne, Christoffer, Gabriel og Diana os tilsyneladende ikke noget. Navnlig de sidste to, usædvanlige navne synes ikke at være opkaldelse efter familie.

Vi må nok derfor i dette tilfælde styre vor nysgerrighed og nøjes med fantasien.

AFSTAMNINGEN FRA HOLGER OTTESEN ROSENKRANTZ
OG KIRSTEN NIELSDATTER

Niels (Iversen?) (Ridder 1308)
g.m. N. N. Nielsdatter af familien Gyldenstjerne, søster til Erik Nielsen,
Kongens Marsk

Iver Nielsen til Hevringholm, Ridder 1356—69, var † 1383
g.m. 1) Margrethe Limbæk, dt. af Claus Limbæk,
2) Tove (Hvide), dt. af Ove Stigsøn

Niels Iversen til Hevringholm, 1377—87 Væbner, 1391 Ridder † ca. 1412,
var 1394 g.m. Christine Axelsdatter (Ulfeldt)

Otto Nielsen til Hevringholm og Bjørnholm, * ca. 1396—† 1477
g.m. Else Holgersdatter (Krognes) † 1470, 91 gl.

Erik Ottesen til Bjørnholm, Boller, Skjern etc.,
* ca. 1426—† 7/1 1503 ved Mariager Kloster
var 1455 g.m. Sophie Henriksdatter (Gyldenstjerne) † 1487

Holger Eriksen († 1496), overtog Boller 1494,
g.m. Margrethe Flemming

Otte Holgersen Rosenkrantz † 1525
g.m. Margrethe Gans von Potlisch († 1525)

Holger Ottesen Rosenkrantz, * 1517—† 1575, til Boller, Rosenvold og
Stjernholm

Haakon V, konge af Norge

Agnes (uægteskabelig), g.m. Hafthor Jonsen af Sørejm, Ridder 1331

Sigurd Hafthorsøn, Ridder 1343;1389

Agnes, g.m. Jon Mortensen til Sørejm, Ridder 1400

Kathrine Jonsdatter, g.m. Alf Knudsen (Bolt), Ridder, † 1412

Gudrun Alfsdatter Bolt, g.m. Erland Ejndridessøn til Losne

Sigrid Erlandsdatter (til Losne), g.m. Bo Flemming til Næs (lévede 1501)

Margrethe Flemming, g.m. Holger Eriksen Rosenkrantz, dansk Rigsråd, † 1496

Holger Ottesen Rosenkrantz
til Boller, Stjernholm og Rosenvold
* 1517, † 1575 Bygholm,
begr. 4/3 Uth

Kirsten Nielsdatter
12.10.1565 tilskødet Egebjærggaard

Christoffer Holgersen
senest 1594 g.m. Marine Pedersdt.
i Nim, † senest 1622

Gabriel Holgersen
* ca. 1560 Boller † ca. 1650
g.m. --- Eriksdatter
dt. af Erik Pedersen i Kørup
(af slægten Gjødesen)

Diana Holgersdatter
1580 g.m. Peder Poulsen
af Thorsted

Erik Gabrielsen
† ca. 1/2 1648
g.m. Anne Sørensdatter
(søster til ridefoged på
Boller, Clemen
Sørensen † 1679)

Christoffer Eriksen
* ca. 1642 Egebjærggaard
† 1685 Egebjærggaard
g.m. ca. 1666 Anne Nielsdatter
* ca. 1652 Rodvedgaard

† 1719
Niels Christoffersen
* ca. 1675
† 1753, begr. 23/10
g.m. Karen Christensdatter Bie
* 1674 Borup, Katstrup sogn
† 1741 Kørup

ANNE JENSDATTER BISGAARDS ANER

Anders Terkelsen
* 1630—† 1681
Gårdmand, Kalhave Annexgård

Thomas Pedersen
* 1621—† 1700
Herredsfoged i Nim,
Birkefoged i Stensballe
g.m. Karen Hansdatter
† 1735 Kalhave

Jens Andersen Bisgaard
* 1672—† 1745

g.m. Inger Elsebeth Thomasdatter
1699 Bisgaard
* 1681—† 22/12 1771

Christoffer Nielsen
* ca. 1705—† 1776

g.m. Anne Jensdatter Bisgaard
* 1719 Kalhave—
† 30/5 1769

	Søren Gjødese på Rask g.m. --- Eriksdt. Rekha, hun 2. g. g.m. Las Grøn	Jens Grøn
	Jens Johansen Juhl g.m. Mette ---	Erik Gjødese, g.m. --- Jensdt. Bjerregard Grøn, søster til i Aale Las Grøn på Rask
	Sejer Andersen gmd. i Testrup, Kattrup sg., nævnt 1509 † før 1563	g.m. --- Peder Eriksen selvejerbonde i Kørup
Asser Bie, borgmester i Horsens	Søren Sejersens, nævnes i 1580 og 1582	Las Nielsen, g.m. Marine husfoged Pedersdatter † ca. 1594 † ca. 1630 i Nim
Christen Assersen Bie g.m. Mette Sørensd. skriver på Skanderborg Slot, gmd. på Hjord- bjerggaard, † ca. 1631 i Hylke	* ca. 1560 levede 1616	Christen Mortensen g.m. Karen Lasdatter Frost, Herredsfoged. boede i Hovedgaard † 1641 * i Nim † efter 1641 i Hovedgaard
Peder Christensen Bie g.m. Karen Christensdt. Frost Delefoged i Borup † 1657 i Borup	* i Hovedgaard † ca. 1665 i Borup	Jonas Hansen g.m. Herredsfoged i Elling Cathrine Hansdatter † 1676 i Elling † 1676 i Elling
Christen Pedersen Bie g.m. Olivia Jonasdatter * ca. 1625—† 1681 * i Elling—† 1705 i Borup		
Karen Christensdatter Bie g.m. Niels Christoffersen * ca. 1674 i Kattrup sg. * ca. 1675—† 1753 † 1741 i Kørup		

SØREN MARTIN HANSEN LØJTNANT (* 7.3.1878—† 29.3.1951) OG
CAROLINE JENSINE ANE JENSEN (* 26.2.1883—† 16.9.1975)'s
EFTERSLÆGT

Gift 26.6.1903. 7 børn:

A. Svend Aage Dyrkjøb (navneforandring 1926), * 16.3.1904,
g.m. Edith Kriegbaum, * 5.12.1908.

1 barn:

Jan Ulrik Maria Kriegbaum Dyrkjøb, * 24.6.1944,
g.m. Jette Flindt Pedersen, * 30.1.1945.

2 børn:

a) Johan Jacob Flindt Dyrkjøb, * 24.7.1971.

b) Kristian Flindt Dyrkjøb, * 3.12.1973.

B. Clara Johanne Hansen, * 1.10.1905, † 24.1.1956,
g.m. Christian Vilhelm Sørensen, * 19.2.1903, † 9.10.1967.

4 børn:

1) Jens Lieutenant Sørensen, * 15.2.1927,
g.m. Gerda Mortensen, * 9.9.1931.

2 børn:

a) Lette Inge Birgit Sørensen, * 3.9.1953.

b) Hanne Lise Sørensen, * 28.8.1957.

2) Per Lieutenant Sørensen, * 9.4.1928,
g.m. 1) Else Nielsen.

2 børn:

a) Lone Baungaard Sørensen, * 2.5.1959.

b) Søren Lieutenant Sørensen, * 21.12.1960.

g.m. 2) Gurli Johanne Puster:

1 barn:

Lisbeth Sørensen, * 6.1.1972.

3) Ole Lieutenant Sørensen, * 29.3.1932,
g.m. Edith Kristoffersen, * 8.5.1933.

2 børn:

a) Per Sørensen, * 7.4.1955.

b) Torben Sørensen, * 14.9.1958.

4) Birthe Sørensen, * 24.8.1939,
g.m. Verner Olger Laursen, * 12.10.1935.

3 børn:

a) Kim Laursen, * 26.1.1962.

b) Helle Laursen, * 7.6.1963.

c) Peter Laursen, * 13.10.1965.

- C. Jens Villy Hansen, * 15.11.1907,
g.m. 1) Margrethe Pedersen.
2 børn:
1) Jens Søren Hansen, * 2.9.1935,
g.m. Gudrun Mary Nielsen, * 8.2.1931.
1 barn:
Tina Hansen, * 3.12.1963.
2) Anna-Lise Hansen, * 3.9.1932,
g.m. Knud Ejvind Hansen, * 22.8.1929.
6 børn:
a) John Flemming Hansen, * 17.3.1952.
b) Finn Flemming Hansen, * 27.6.1953.
c) Solvejg Hansen, * 1955, † 1967.
d) Hanne Majbritt Hansen, * 25.2.1957.
e) Preben Flemming Hansen, * 14.9.1958.
f) Bent Flemming Hansen, * 13.6.1965.
g.m. 2) Lise Bruhn, * 14.4.1921.
- D. Augusta Kristine Hansen, * 5.7.1909, † 15.10.1968,
g.m. Aage Frithjof Sørensen, * 4.5.1896.
2 børn:
1) Kaj Ditlev Sørensen, * 15.3.1930,
g.m. Aase Heegaard Jensen, * 5.3.1928.
2 børn:
a) Ole Sørensen, * 18.9.1955.
b) Jan Ditlev Sørensen, * 8.6.1957.
2) Ella Rigmor Sørensen, * 21.4.1933,
g.m. Thomas Carstensen Dolberg, * 6.6.1922.
2 børn:
a) Anne Carstensen Dolberg, * 10.12.1956.
b) Søren Carstensen Dolberg, * 22.12.1960.
- E. Harald Johannes Hansen, * 13.2.1911, † 30.8.1911.
- F. Harald Johannes Aamand (navneforandring 1967), * 8.3.1913, † 22.2.1967,
g.m. Helga Olsen, * 24.1.1918.
2 børn:
1) Leif Aamand, * 10.7.1940,
g.m. Ulla Maria Thomsen, * 3.12.1941.
1 barn:
Niels Aamand, * 3.10.1973.
2) Henrik Aamand, * 22.6.1949.
- G. Ruth Elise Hansen, * 8.9.1919,

g.m. 1) Børge Lorentzen, * 3.12.1916, † 12.6.1961.

3 børn:

1) Ellen Lorentzen, * 9.4.1940,

g.m. Georges Albert Gerald Marie Ghislain Lequime, * 7.6.1936.

2 børn:

a) Ingrid Lequime, * 23.10.1968.

b) Astrid Lequime, * 24.5.1971.

2) Anne-Sophie Lorentzen, * 19.4.1942,

g.m. Poul Nielsen, * 10.4.1938.

2 børn:

a) Hanne Nielsen, * 14.7.1964.

b) Mogens Nielsen, * 17.8.1969.

3) Niels Lorentzen, * 10.1.1948,

g.m. Inger Løvschal, * 16.11.1946.

1 barn:

Birgitte Lorentzen, * 28.1.1973.

g.m. 2) Erik Bache, * 8.9.1918.

RETTELSE.

AAGE DYRKJØBS ANETAVLE:

Anders Hansen (ca.1645-1745) g.m.Sophie Sørensdatter (ca.1660-1738) skal stå ud for Hans Andersen (1689-1742), hvilket også fremgår af teksten side 11.

PRÆNUMERANTLISTEN:

Erik Eiermanns navn skal rettes til Eyermann.
